

เปิดโมเดลการศึกษา 4 ประเทศ

ปกิณกะ

การประกันคุณภาพการศึกษา

สมศ. เชิญชวนผู้อ่านทุกท่านที่มี **เรื่องดีๆ บทความเด็ดๆ** ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งปันเนื้อหาเกี่ยวกับการ **การประกันคุณภาพการศึกษา** เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ในจุลสาร สมศ. ความยาวไม่เกิน ๑ หน้ากระดาษ **บทความใด** ที่ได้รับการคัดเลือกลงตีพิมพ์ จะได้รับรางวัลเป็นของที่ระลึกจาก สมศ. ผู้สนใจสามารถส่งบทความได้ที่ info@onesqa.or.th ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

บทบรรณาธิการ

Editor's Note

วันเวลาหมุนผ่านไปอย่างรวดเร็ว เข้าสู่เดือนตุลาคม ไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ สมศ. ในฐานะหน่วยงานรัฐขอร่วมรำลึกพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ อาทิ ด้านการแพทย์และกิจการโรงพยาบาล พระองค์ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการสร้างโรงพยาบาลวังหลัง ซึ่งปัจจุบันมีนามว่า “โรงพยาบาลศิริราช” ด้านสาธารณูปโภคทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำที่กักเก็บน้ำที่คลองเชียงรากจังหวัดปทุมธานี และขุดคลองประปาสำหรับส่งน้ำเข้ามาจนถึงคลองสามเสนประกอบเป็นการประปา เมื่อทรงมีโอกาสไปประพาสต่างประเทศได้ทรงทอดพระเนตรกิจการไฟฟ้า และทรงเห็นประโยชน์มหาศาลที่จะเกิดจากการมีไฟฟ้า จึงทรงริเริ่มให้มีการใช้ไฟฟ้าขึ้นในพระราชอาณาจักรจนถึงปัจจุบัน พระองค์ทรงเล็งเห็นความ

สำคัญของการศึกษา โดยให้วัดเป็นศูนย์กลางจัดตั้งโรงเรียนเพื่อสอนความรู้อย่างเป็นระบบแบบแผนที่ทันสมัย คือ ให้มีสถานที่เล่าเรียน มีครูสอนตามเวลาที่กำหนด และทรงตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นในพระบรมมหาราชวัง มีเป้าหมายเพื่อการเรียนการสอนในการฝึกหัดกุลบุตรของบรรดาพระบรมวงศานุวงศ์ ได้แก่ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในเวลาต่อมาได้ทรงตั้งกรมศึกษาธิการ และกระทรวงธรรมการ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน แต่พระมหากรุณาธิคุณที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ การเลิกทาส ทุกวันที่ ๒๓ ตุลาคม ของทุกปี หน่วยงานต่าง ๆ จะ มาวางพวงมาลาดอกไม้สักการะ และถวายบังคมที่พระบรมรูป ทรงม้า พร้อมด้วยการจัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ในวันปิยมหาราชของทุก ๆ ปี

จุลสารฉบับนี้ สมศ. ขอนำเสนอภาพรวมของกิจกรรมภายในของ สมศ. และบทความ สมศ. ได้เปิดโมเดล ๔ ประเทศ ยกกระดานการประเมินการศึกษาไทยสู่สากล ติดตามรายละเอียดได้ภายในเล่ม

ข่าวสารงาน สมศ.

เปิดโมเดลการประเมินการศึกษา ๔ ประเทศ

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.มณฑล สงวนเสริมศรี

บรรณาธิการ ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ

ผศ.จำริญ ญะบอง

นายเอกพงษ์ เลาะเกี้ยนสินธุ์

ดร.วรวิชัย กาสาวสุวิศ

นางวิมลบุษ สุกสว่าง

นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์

นายภูมิพัฒน์ ศรีวัชรพัฒน์

นายศุภชัย พงศ์ภคเรียร

นายนาวัน อียากรณ์

นางนันทิชา จรุงชนม์

นางสาวนภาพร ส่งแสง

นางสาวกนกพิชา ภูทับทิม

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย

ห้างหุ้นส่วนจำกัดสำนักพิมพ์พลัสเซ็นเตอร์

สำนักงานใหญ่ ๔๕,๔๗ ซอยเจริญสุขนิวกอง ๔๐

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ +๖๖๖ ๔๔๓ ๗๗๕๕-๗ ,

๐๙๕ ๙๗๙ ๓๘๗๒

ข่าวสารงาน สมศ.

สมศ. จัดประชุมหน่วยประเมินภายนอกเพื่อจัดจ้างประเมินซ้ำ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จัดประชุมหน่วยประเมินภายนอก เพื่อจัดจ้างประเมินซ้ำสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ ห้องประชุมสันถวมิตร โดยมี ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ สมศ. เป็นประธานในที่ประชุม ซึ่งการประชุมครั้งนี้จะประเมินเฉพาะสถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม โดยมีสถานศึกษาที่จะได้รับการประเมินซ้ำจำนวนรวมทั้งหมด ๕๕๓ แห่ง

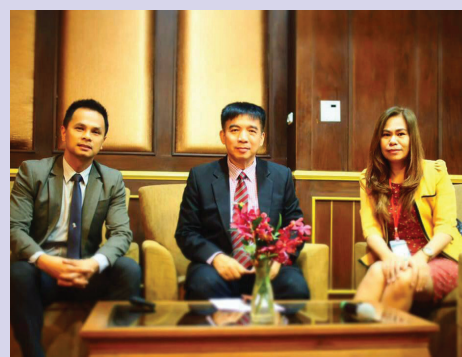

การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อการปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา

เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ สมศ. ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายและเข้าร่วมประชุมสัมมนา ในโครงการการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา : การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพ

การศึกษา เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและการประเมินแนวใหม่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภาคเหนือ) ณ โรงแรมคุ้มภูคำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ ดร.คมศร วงษ์รักษา ได้บรรยายพิเศษ เรื่อง “ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่” โดยยึดตาม

นโยบายรัฐบาล และนโยบายการกำกับองค์กรของรองนายกรัฐมนตรี พล.อ. ประจิน จั่นตอง ตามข้อเสนอแนะของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ตามข้อเสนอแนะของกระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดโดยหลักการประเมินมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่จะใช้ในการดำเนินการเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งนี้วิธีการประเมินสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้ประเมินต้องผ่านความเห็นชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สมศ. จัดประชุมพัฒนามาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ : สถานศึกษากลุ่มความสามารถพิเศษ เฉพาะทาง และนานาชาติ

ในช่วงบ่ายมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนามาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ตามกฎกระทรวง ๔ มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ ผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ ๒ การบริหารจัดการศึกษา มาตรฐานที่ ๓ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือในการนำเสนอแนวคิดการพัฒนามาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่เป็นอย่างดี

เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จัดประชุมสัมมนาเพื่อเตรียมความพร้อมการพัฒนามาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานวัตถุประสงค์พิเศษ : สถานศึกษากลุ่มความสามารถพิเศษ เฉพาะทาง และนานาชาติ โดยมี ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ สมศ. เป็นประธาน พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่อง “การประเมินคุณภาพภายนอกตามนโยบายรัฐบาล และการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่” ณ ห้องประชุมสันถวมิตร สมศ.

สมศ. เข้าพบ รว.ศธ. เพื่อนำเสนอ แนวทางการประเมินคุณภาพ ภายนอกรอบสี่

เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ พร้อมด้วย รองผู้อำนวยการ และผู้แทนเจ้าหน้าที่ สมศ. เข้าพบพลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จัดทำร่างที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเสนอที่ประชุม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑ หลักการประเมินแบบใหม่เป็นเสมือน “ การตรวจเลือด ” ไม่ใช่ “ การจับผิดสถานศึกษา ” เป็นการวิเคราะห์ของสถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและให้ข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไข

๒ ผู้ประเมินภายนอก ปรับวิธีการได้มาของผู้ประเมินภายนอกเป็น ๒ ส่วน คือ สมศ. และต้นสังกัดเสนอรายชื่อโดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ความรู้ ประสบการณ์และความสามารถ

๓ ความพร้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความพร้อมรับการลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิจัยนำร่องในปีนี้ ส่วนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันอุดมศึกษาขอให้ทบทวนตัวบ่งชี้ให้

มีความสอดคล้องมากขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการประเมินต่อไป

การประชุมครั้งนี้ได้เป็นการลงลึกในรายละเอียดการประเมิน เพียงแต่เห็นชอบร่วมกันในหลักการ คือ เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดในการประเมินจะต้องเป็นที่ยอมรับร่วมกันก่อนดำเนินการ เมื่อตัวบ่งชี้เป็นที่ตกลงร่วมกันแล้ว กระทรวงศึกษาธิการช่วยสนับสนุนในการให้ความรู้และทำความเข้าใจแก่สถานศึกษาด้วย

เปิดโมเดล

การประเมิน
การศึกษา ๔ ประเทศ
ยกระดับการประเมิน
การศึกษาไทยสู่สากล

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ
มหาชน) หรือ สมศ. เปิดโมเดลแบบ
การประเมินการศึกษาของ ๔ ประเทศ
ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา
และนิวซีแลนด์

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในยุคที่มี
การปฏิรูปการศึกษาในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็น
หลักสูตรการเรียนการสอน
การบริหารจัดการของสถานศึกษา
รวมทั้งการประเมินคุณภาพการศึกษา
อังกัยังต้องเผชิญกับความท้าทาย
ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับ

นานาชาติ กับสถานการณ์โลก
ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
สมศ. จึงศึกษารูปแบบและแนวทาง
การประเมินการศึกษาของ
นานาชาติ จากประเทศชั้นนำด้าน
การศึกษาของโลก ได้แก่ ญี่ปุ่น
สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกาและ
นิวซีแลนด์ ทั้งนี้ จากผลการศึกษา
พบว่ากรอบการดำเนินงานในการ
ประเมินคุณภาพการศึกษาของ
ทั้ง ๔ ประเทศล้วนมีความแตกต่าง
ตามบริบทของประเทศ โดยมี
รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

เรียบเรียง โดย

๑. นางสาวณัฐธยาณี จันทพลาบูรณ์ นักวิชาการงานวิเทศสัมพันธ์ การกิจพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์
 ๒. นางสาวพัชณีย์ คำหนัก นักวิชาการงานนโยบายและแผน การกิจพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์
 ๓. นางสาวกมลสิริ บุรณะศิริ นักวิชาการ การกิจพัฒนาระบบประเมิน
- ที่ปรึกษา : นายเอกพงษ์ เลหาะเทียนสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสด้านกิจการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สมศ.

อนุญาตให้เผยแพร่โดย : ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการ สมศ.

ประเทศ ญี่ปุ่น

เป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางด้าน
การศึกษาในระดับสูง โดยได้รับการจัดอันดับ
ให้เป็นประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาอันดับ
๒ ของโลก โดยระบบการศึกษาของญี่ปุ่น
ได้รับต้นแบบมาจากระบบการศึกษาของ
หลายประเทศ อาทิ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส
และสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการศึกษาพบว่า
ระบบการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น
แบ่งได้ ๓ ระดับ ได้แก่ **ระดับที่ ๑ คือการศึกษา
ปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา** ซึ่ง
ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดทำ
รายงานประเมินตนเองเสนอต่อกระทรวง
การศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี (Ministry of Education,
Culture, Sports, Science and Technology
หรือ MEXT) โดยพิจารณาจากเอกสาร
รายงานของสถานศึกษา และการเข้าตรวจ
ประเมินเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเอง
ระดับที่ ๒ อาชีวศึกษา การจัดการอาชีวศึกษา
อยู่ภายใต้การกำกับของ ๒ หน่วยงาน ได้แก่
MEXT และกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน

และสวัสดิการ โดยมีการประเมินทั้งในระดับ
สถาบันและระดับหลักสูตร และ**ระดับที่ ๓
คืออุดมศึกษา** ได้แก่ วิทยาลัย สถาบัน และ
มหาวิทยาลัย การศึกษาระดับนี้อยู่ภายใต้
การกำกับของ MEXT โดยมีการประเมิน
ทั้งในระดับสถาบันและระดับหลักสูตร
อย่างไรก็ตาม การประเมินคุณภาพภายนอก
ของประเทศญี่ปุ่นด้านการอาชีวศึกษาและ
ระดับอุดมศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาต้อง
ได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย ๑ ครั้ง
ในรอบ ๗ ปี แต่ถ้าเป็นระดับหลักสูตรวิชาชีพ
จะได้รับการประเมินอย่างน้อย ๑ ครั้งในรอบ
๕ ปี แต่ถ้าหากไม่ผ่านการประเมินหรือ
เงื่อนไขอาจจะต้องได้รับการประเมินที่ถี่ขึ้น
รวมถึงอายุการรับรองมาตรฐานสั้นลง

ประเทศสิงคโปร์

มีคุณภาพการศึกษาอยู่ที่อันดับ ๓ ของโลก และอันดับที่ ๑ ในอาเซียน โดยรัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษามาก โดยถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ การเรียนการสอนในสิงคโปร์จะเน้นความสะอาด เรียนจากความเป็นจริง และสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่ ๔ ด้าน คือ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกได้ ๓ ระดับการศึกษา คือ **๑. การศึกษาปฐมวัย** มีระบบรับรองมาตรฐานเรียกว่า Singapore Pre-School Accreditation Framework (SPARK) ที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งระบบนี้สะท้อนให้เห็นถึงหลักสูตร วิธีการสอน สุขภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย และการรับรองมีอายุเพียง ๓ ปีเท่านั้น **๒. การศึกษาขั้นพื้นฐาน** (ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา) โดยใช้ระบบที่เรียกว่า School Excellence Model (SEM) หรือต้นแบบการประเมินความเป็นเลิศของโรงเรียนในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนแบบองค์รวม ที่นำแบบอย่างมาจากประเทศอังกฤษ ประกอบด้วย การประเมินตนเองและการประเมินภายนอกด้วยคณะผู้ตรวจสอบจากกระทรวงศึกษาธิการ เข้าไปตรวจสอบโรงเรียนที่คัดเลือกมา ซึ่งระบบ SEM มีเกณฑ์ประเมิน ๙ ข้อ เช่น ความเป็นผู้นำ การวางแผนกลยุทธ์ ความสามารถ และคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำของผู้บริหารว่าจัดการบริหารอย่างไรให้สามารถได้

ผลผลิตตามแผนที่วางไว้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร **๓. อนุปริญญาและสายอาชีพ** ใช้ระบบ EduTrust เป็นระบบการรับรองมาตรฐานแบบสมัครใจ ที่ให้การรับรองมาตรฐานโดยสภาการศึกษา ซึ่งเป็นภาคเอกชน มีการประเมินด้านการบริหารจัดการ และการให้บริการแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตาม สถาบันการศึกษาภาคเอกชนต้องผ่านการรับรองก่อนเปิดการเรียนการสอน เพราะเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการรับสมัครนักศึกษาต่างชาติให้นักศึกษาได้รับใบรับรองคุณสมบัติที่ถูกต้องก่อนที่จะเข้ามาเรียนในสิงคโปร์

ประเทศสหรัฐอเมริกา

นับเป็นประเทศใหญ่อีกประเทศหนึ่งที่มีระบบการศึกษาที่ค่อนข้างซับซ้อนและหลากหลายมีการกระจายการกำกับดูแลออกไปขึ้นอยู่กับมลรัฐนั้นๆ แต่สหรัฐอเมริกาก็ยังมีระบบการจัดการศึกษาที่ดีเพื่อให้การศึกษาของทั้งประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นได้จากคุณภาพการศึกษาของสหรัฐอเมริกาปัจจุบันอยู่ในลำดับที่ ๑๔ ของโลก ซึ่งขั้นตอนการประเมินและรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระดับหลักๆ คือ **(๑) การศึกษาปฐมวัย** ซึ่งมีองค์กรหลักของประเทศ ชื่อว่า NAEYC-National Association for the Education of Young Children ที่ทำหน้าที่ดูแลมาตรฐานและการรับรองคุณภาพทั้งในส่วน of สถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรายละเอียดของมาตรฐานคุณภาพการดูแลเลี้ยงดูและให้การศึกษาจะกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๘ ปี ไว้เป็นข้อๆ อย่างชัดเจน **(๒) ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา** ถ้าเป็นโรงเรียนของรัฐบาลมาตรฐานการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของรัฐบาลแต่ละมลรัฐ ซึ่งจะเรียกว่า “Common Core Standards” มาตรฐานดังกล่าวจะบรรยายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาทุกรายวิชาที่

นักเรียนควรได้รับการประเมินระดับนี้แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ การประเมินผลระยะยาว และการประเมินหลัก ซึ่งจะเน้นดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์ และการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งทำการประเมินในรายวิชาตามตารางกำหนดการของหน่วยงานหลัก ชื่อว่า The National Assessment of Educational Progress (NAEP) ในส่วนของโรงเรียนเอกชน จะทำการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกซึ่งเป็นองค์กรกลางระดับประเทศ เช่น National Council for Private School Accreditation (NCPISA) **(๓) อุดมศึกษา** จะเป็นการประเมินโดยหน่วยงาน/องค์กรภายนอกที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลกลาง (Federal Government) โดยมีองค์กรของรัฐบาลกลางทำหน้าที่ในการกำกับ คือ CHEA (The Council for Higher Education Accreditation) มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย และเป็นการประเมินตามบริบทของสถานศึกษา หลักสูตร หรือสาขาวิชา วิธีการและเกณฑ์การประเมินจะมีทั้งแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยจะประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลัก

ประเทศนิวซีแลนด์

ประเทศนิวซีแลนด์เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษมาก่อน จึงได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมและระบบการศึกษาแบบอังกฤษ มาใช้จนถึงปัจจุบัน ทำให้นิวซีแลนด์เป็นประเทศหนึ่งที่มีการศึกษา ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก โดยติดอันดับที่ ๑๖ ของโลก ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ

- ๑. การศึกษาขั้นพื้นฐาน** สำนักงานประเมินคุณภาพการศึกษา Education Review Office (ERO) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ ประเมินและรายงานมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน ปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะตรวจสอบศูนย์พัฒนา เด็กและโรงเรียนเป็นประจำทุกๆ ๓ ปี หากพบว่าการดำเนินงาน สถานศึกษายังต้องปรับปรุงและมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของ เด็ก ก็จะเข้าไปประเมินถี่ขึ้น
- ๒. อุดมศึกษา** สำนักงานรับรองคุณวุฒิ ทางการศึกษาของนิวซีแลนด์ New Zealand Qualifications Authority (NZQA) เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานและ คุณลักษณะของผู้จบการศึกษาทุกระดับการศึกษา และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองในการรักษาและปรับปรุงคุณภาพ ประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตนเอง เน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการและแนว ปฏิบัติของสถาบันที่สถานศึกษาจัดการประเมินตนเอง

จากการศึกษารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษา จากประเทศชั้นนำของโลกด้านการศึกษาดังกล่าว มีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมและบริบทของประเทศ ดังนั้น ในส่วนของประเทศไทย ปัจจุบัน สมศ. กำลังดำเนินงานวางแผน รูปแบบวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท ประเทศไทย และให้ตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ของรัฐบาล เพื่อให้ได้รูปแบบการประเมินคุณภาพใหม่ที่จะ สามารถเป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีมาตรฐานการศึกษาที่มีความสมบูรณ์ขึ้น รวมถึงยังสามารถเป็น เครื่องมือในการสะท้อนสถานการณ์การศึกษาของประเทศไทยได้ อย่างแท้จริง ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทาง และนโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยได้ ทั้งนี้ในอนาคต อันใกล้คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รูปแบบวิธีการประเมินที่มี คุณภาพสูงสุดตั้งแต่ที่เคยมีมา

